

VESILAIN MUKAINEN LUPAHAKEMUS

Kuulutuksen julkaisupäivä
23.5.2023

Hakemuksen tiedoksisaantipäivä

Hakemuksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta, eli 30.5.2023.

Hakijat Väylävirasto ja Outokumpu Stainless Oy

Asia Tornion Röyttän meriväylän ruoppaaminen ja ruoppausmassojen läjittäminen, Tornio

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Kuvaus hankkeesta ja sen vaikutuksista

Väylävirasto ja Outokumpu Stainless Oy hakevat vesilain mukaista lupaa Tornio-Röyttä-väylän parantamiselle ruoppaamalla nykyistä väyläaluetta väyläkapeikkojen osalta alusliikenteen kannalta hankalissa kohdissa. Lupaa haetaan myös nykyisen satama-altaan ruoppaamiseen ja ruoppausmassojen sijoittamiselle merialueesta rajattavalle läjitysalueelle. Lisäksi haetaan Tornio-Röyttä-väylän määräämistä julkiseksi kulkuväyläksi (Väyläviraston väyläosuus) ja yleiseksi paikallisväyläksi satama-alueen rajan sisäpuolella (Outokumpu Stainless Oy:n väyläosuus). Hakijat omistavat Tornio-Röyttä-väylän väyläalueen ja sataman vesiliikennealueen sekä läjitysalueen.

Tornio-Röyttä-väylä erkanee Kemi-Ajos-väylältä ja johtaa Tornion Röyttän satamaan. Väylän kokonaispituus on 25 km, josta 23,8 km on Väyläviraston omistuksessa ja satama-alueella sijaitseva 1,2 km väyläosuus Outokumpu Stainless Oy:n omistuksessa. Satamaan johtava sisääntuloväylä kulkee osittain Ruotsin puolella. Sataman liikenne palvelee pääasiassa Outokumpu Stainless Oy:n Tornion terästehdasta.

Hanke sijoittuu Tornion ja Kemin edustan merialueelle, olemassa olevalle laivaväylälle. Hakemuksen mukaan hankkeen tavoitteena on parantaa satamaan suuntautuvien LNG (Liquefied Natural Gas) -kuljetusten turvallisuutta ja turvata Tornion terästehtaiden turvalliset ja sujuvat tuonti- ja vientikuljetukset. Tornio-Röyttä-väylän edellinen syventäminen valmistui vuonna 2008, jolloin väylää ja satama-aluetta syvennettiin ruoppaamalla 8,0 metrin kulkusyvytydestä nykyiseen 9,0 metrin kulkusyvytyteen.

Ruopattavat alueet sijaitsevat Tornio-Röyttä-väylän reuna-alueilla molemmin puolin väylää. Väylää on tarkoitus leventää ruoppaamalla neljällä kohteella ja muuttamalla viitoitusta kahdella kohteella. Pieni osa ruopattavan väylän sisäosan luiskasta sijaitsee Ruotsin aluevesien puolella. Hankkeen kokonaisruoppausmäärä on satama-altaan ruoppaus sekä uuden läjitysaltaan reunapenkereiden alapuolinen ruoppaus mukaan lukien noin 300 000 m³ ktr. Ruopattavat massat on suunniteltu läjitettäväksi sataman aikaisemmin käytetyn läjitysaltaan viereen sijoittuvaan uuteen reunapenkereillä merialueesta erotettavaan läjitysaltaaseen.

Hakijoiden arvion mukaan läjitysaltaan rakentaminen ja ruoppaustyöt kestävät yhteensä noin 4 kuukautta. Hakemuksen mukaan hankkeeseen liittyvät työt on suunniteltu aloitettavan syyskesällä 2023 tai alkukesällä 2024.

Tornio-Röyttä-väylän ulko-osa sijaitsee Perämeren kansallispuiston Natura-alueella (FI1300301). Väylä kulkee Perämeren kansallispuiston halki. Väylän läheisyydessä on Katajan (SE0820744) Natura-alue. Katajan saari sijaitsee Haaparannan saaristossa noin 600 metrin etäisyydellä Tornio-Röyttä-väylästä länteen ja alue on suojeltu luontodirektiivin perusteella (SCI).

Tornio-Röyttä-väylän parantamishankkeesta on laadittu luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen Natura-arviointi, jossa on esitetty hankkeen vaikutusarvio Perämeren kansallispuiston Natura-alueen (FI1300301) ja Katajan (SE0820744) Natura-alueen suojeluarvoille. Natura-arvioinnista on pyydetty lausunto Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (myöhemmin Lapin ELY-keskus) ja pyydetään hakemuksen kuuluttamisen yhteydessä lausunto myös Perämeren kansallispuiston alueen haltijalta eli Metsähallitukselta. Lapin ELY-keskus on 17.2.2023 lausunnossaan todennut, että hankkeesta ei todennäköisesti aiheudu luonnonsuojelulain tarkoittamia merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Perämeren kansallispuiston suojelun perusteena oleville luonnonarvoille tai alueen eheydelle.

Ruoppaustyöt ja läjitysaltaan reunapenkereen rakentaminen aiheuttavat paikallisesti väliaikaista melua ja veden samentumista. Ruoppauksen samentumisvaikutukset eivät ulotu muutamaa sataa metriä laajemmalle, joten samentumisvaikutukset eivät ulotu Tornio-Röyttä-väylän läheisyydessä sijaitsevien saarien rantaan, missä on luontodirektiivin perusteella suojeltua vesi- ja rantakasvillisuutta (ruijanesikko, urpossarpio ja perämerenmaruna). Hankkeeseen liittyvät haitat ovat hakemuksen mukaan paikallisia ja tilapäisiä. Ruoppaustyöstä voi aiheutua lyhyitä, työnaikaisia rajoituksia vesialueella liikkumisen osalta rajoittaen kalastusta ja huviveneilyä. Hankkeesta ei hakijoiden mukaan aiheudu ennalta arvattavaa pysyvää vahinkoa eikä pysyviä haitallisia muutoksia nykyisin vallitsevaan väyläalueen vesiympäristön tai sen ranta-alueiden tilaan.

Hakemuksen mukaan ruoppauskohdat eivät sijoitu merkittävien vesilintujen ruokailu-, kerääntymis- tai lepäilyalueiden läheisyyteen, joten hankkeen vaikutukset lintuihin on arvioitu hyvin vähäisiksi. Ruoppaaminen aiheuttaa kuitenkin jatkuvaa laajakaistaista melua ja äänenpainetaso on samaa luokkaa yleisen laivaliikenteen kanssa. Vedenalainen melu karkottaa harmaahylkeen ja itämerennorpan työkohteen läheltä, jos niitä liikkuu ruoppauskohdan läheisyydessä. Hakemuksen mukaan Möylyn hylkeidensuojelualueelle, jonne on lähimmästä ruoppauskohteesta etäisyyttä noin 8 kilometriä, ei ulotu melu- tai vesistövaikutuksia. Hanke ei ole ristiriidassa alueella voimassa olevien kaavojen tai vesienhoitosuunnitelmissa esitettyjen tavoitteiden kanssa. Ennen hankkeen toteuttamista hakijoilla on tarkoitus teettää hankealueella vedenalaisen kulttuuriperinnön selvitys sen varmistamiseksi, että hanke ei vahingoita vedenalaisia muinaisjäännöksiä tai kulttuuriperintökohteita.

Hakijat huolehtivat ruoppaustöiden ilmoittamisesta hyvissä ajoin. Käytettävällä ruoppausmekaniikalla, ruoppauksen huolellisella toteuttamisella sekä toiminnan ajoittamisella voidaan hakemuksen mukaan vaikuttaa ruoppausten haittojen kohdistumiseen.

Hakijat ovat laatineet tarkkailusuunnitelman hankkeen vaikutusten tarkkailemiseksi.

Vahinkoarvio

Hakemuksen mukaan ruoppaus- ja läjitystoiminta ei aiheuta merkittävää haitallista vaikutusta alueen kalastoon ja kalastukselle. Hakijat pyrkivät ensisijaisesti sopimaan ruoppaus- ja läjitystöiden alueen kaupallisille kalastajille mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen korvaamisesta joko etukäteiskorvauksena (esimerkiksi kertakorvauksena) ja/tai seurannan (kirjanpito/tarkkailun) perusteella.

POHJOIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 0295 016 000

kirjaamo.pohjois@avi.fi
www.avi.fi/pohjois

Linnankatu 1-3, Oulu
PL 6, 13035 AVI

Kuulutuksen ja hakemusasiakirjojen nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja hakemusasiakirjat pidetään nähtävillä **23.5.–29.6.2023** aluehallintovirastojen verkkosivuilla osoitteessa <https://ylupa.avi.fi>.

Muistutusten ja mielipiteiden esittäminen

Muistutuksia hakemuksen johdosta voivat esittää ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea (asianosainen). Muilla kuin asianosaisilla on oikeus esittää mielipiteensä hakemuksen johdosta.

Kirjalliset muistutukset ja mielipiteet voidaan esittää vapaamuotoisesti.

Ohjeet muistutusten tekemiseen

Muistutuksista tulee käydä ilmi seuraavat seikat:

- muistuttajan nimi, postiosoite, mahdollinen sähköpostiosoite ja puhelinnumero
- yllä mainittu hakijan ja hakemuksen nimi sekä diaarinumero **PSAVI/3399/2023**
- mikäli muistutus koskee kiinteistöä, kiinteistön nimi, rekisterinumero, kiinteistörekisterikylä ja kunta (kiinteistötunnus)
- yksilöidyt vaatimukset sekä niiden perusteet
- muistuttajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei muistutusta toimiteta sähköisesti
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa muistutus sähköisesti, selvitys asiamiehen toimivallasta.

Muistutukset ja mielipiteet pyydetään toimittamaan viimeistään **29.6.2023** ensisijaisesti sähköistä muistutuslomaketta käyttäen avi.fi/sahkoiset-lomakkeet tai sähköpostilla (ymparistolupa.pohjois@avi.fi) tai kirjallisina postitse (Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, Ympäristöluvut, PL 6, 13035 AVI). Tieto päätöksen antamisesta (pätöksen tiedoksiantokuulutus) tullaan lähettämään sähköpostitse niille muistutuksen/mielipiteen tehneille, joiden muistutuksesta/mielipiteestä ilmenee sähköpostiosoite.

Kiinteistön osaomistajaa pyydetään toimittamaan tämä tiedoksianto myös kiinteistön mahdollisille muille haltijoille.

Lisätietoja antavat

Ympäristöylitarkastaja Riikka Tuutti, puh. 0295 017 049

Ympäristöylitarkastaja Mari Murtomaa-Hautala, puh. 0295 017 664

sähköposti: etunimi.sukunimi@avi.fi